

CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 24 MEI 2017 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING

Aanwezig de leden:

De heren Azannay (GL), Brander (PvdA), Van der Bruggen (PvdA), El Aichi (CDA), Van den Raadt (Trots), Rutten (VVD), Smit (OPH), Trompetter (AP), Spijkerman (D66) en de dames Dekker (D66), Huysse (GL), Özogul (SP), Simsek (CDA), Sterenberg (VVD)

Afwezig:

De heren Van Leeuwen (D66), de heer Spijkerman (D66), de heer Van der Bruggen (PvdA), de heer Baaijens (AP) en mevrouw Van Ketel (SP)

Mede aanwezig:

Mevrouw Taets van Amerongen-Ingram (secretaris), de heer Aynan (voorzitter), de heer Snoek (wethouder), de heer Botter (wethouder), mevrouw Zoomers (SKOS), mevrouw Drion (Haarlem Effect), de heer De Booij (adviseur gemeente Haarlem), de heer Zuidam (adviseur gemeente Haarlem), mevrouw **Kwant ?**, mevrouw Van IJzendoorn (ambtenaar), mevrouw **Winter** (VVE- en LEA-coördinator, niet als gast aanwezig, reactie vanuit het publiek)

Verslag:

Mevrouw Muda

Jaarlijkse ontmoeting met peuterspeelzalen

De **voorzitter** opent de bijeenkomst en na een voorstelronde geeft hij het woord aan de heer De Booij (adviseur van de gemeente Haarlem) die een presentatie geeft over de harmonisatie van de kinderopvang en de consequenties daarvan.

De heer **De Booij** geeft nadere uitleg over de technische kant van de harmonisatie voor de peuterspeelzalen en de kinderopvang die op 1 januari 2018 zal ingaan. Deze harmonisatie houdt in: gelijke kwaliteitseisen voor peuteropvang, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen en recht op kinderopvangtoeslag bij peuteropvang, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Een aantal zaken blijft hetzelfde maar een aantal dingen zal veranderen. Inhoudelijk zal er niet veel veranderen maar er zullen altijd twee pedagogische medewerkers op een groep staan. Ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag kunnen daarvan ook gebruikmaken voor kosten van de peuterspeelzaal. Ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag krijgen een gemeentelijke subsidie, zodat in beide gevallen hetzelfde betaald wordt. Ouders gaan een prijs per uur betalen. Naast het inkomen is een VVE-indicatie bepalend voor de prijs. Van ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag wordt verwacht dat zij die toeslag ook aanvragen. Zij hebben geen recht op gemeentelijke subsidie. De aanbieders stellen zelfstandig een uurprijs vast en maken onderling geen prijsafspraken. De gemeente legt geen minimum of maximum uurprijs op maar stelt wel een maximum subsidie op de uurprijs vast. De gemeente Haarlem zit nu in de fase van de ambtelijke advisering. De presentatie laat zien hoe de landelijke regelgeving vertaald kan worden naar de gemeentelijke situatie.

Wethouder **Snoek** schetst het kader van dit gesprek. Een keer per jaar voert de commissie een gesprek met de peuterspeelzalen. Omdat harmonisatie een van de belangrijkste thema's is op dit moment, is besloten dat op de agenda te zetten. Deze presentatie laat de uitkomst zien van het overleg met de peuterspeelzalen. Het definitieve voorstel zal nog voor de zomer ter besluitvorming aan de commissie worden voorgelegd.

Mevrouw **Dekker** (D66) begrijpt dat er dus al consensus is met de peuterspeelzalen over wat de heer De Booij vertelt.

Wethouder **Snoek** stelt voor de peuterspeelzalen zelf hun visie te laten geven na afloop van de presentatie.

De heer **De Booij** geeft aan de hand van twee rekenvoorbeelden een nadere toelichting op de verdeling van de kosten. De maximale uurprijs die voor subsidie in aanmerking komt, bedraagt € 8,50 voor kinderen zonder VVE-indicatie en € 10,50 voor kinderen met een VVE-indicatie. Al met al gaat alleen de eigen bijdrage van ouders met een belastbaar inkomen van 70.000 euro of hoger met € 0,73 per uur omhoog. In alle andere gevallen gaan ouders iets minder betalen. Daarbij maakt spreker de kanttekening dat Haarlem weliswaar altijd de rijksopvangtabellen gevolgd heeft maar niet de bijstellingen die het Rijk op een gegeven moment heeft doorgevoerd voor hogere inkomens. Spreker verwacht niet dat de gemeente met deze verhoging van € 0,73 het risico loopt dat ouders daardoor hun kinderen niet meer naar de peuterspeelzaal zullen sturen. Voor de volledigheid geeft spreker ook nog de voorwaarden om voor kinderopvangtoeslag in aanmerking te komen:

- alleenstaande werkende of studerende ouder of twee nog studerende ouders;
- de opvanglocatie moet geregistreerd zijn in het landelijk register;
- het maximum uurtarief voor 2018 bedraagt € 7,50 (alles daarboven is voor rekening van de ouders);
- het aantal opvanguren waarover toeslag wordt verleend, mag niet meer zijn dan 140% van de arbeidsuren van de minst werkende ouder.

En vervolgens legt spreker uit hoe het werkt:

- de aanbieder brengt opvanguren tegen een uurtarief in rekening bij de ouder;
- de ouder vraagt toeslag aan met opgave van uren, uurprijs en belastbaar inkomen;
- de Belastingdienst stelt een voorlopige toeslag vast;
- na afloop van het kalenderjaar wordt de definitieve toeslag vastgesteld en vindt er nabetaling of terugvordering plaats door de Belastingdienst.

De heer **Brander** (PvdA) verwijst naar de compensatiesubsidie van de gemeente en vraagt of nabetaling of terugvordering van invloed is op die subsidie.

De heer **De Booij** antwoordt daarop ontkennend. Hij gaat vervolgens in op de voorwaarden van de gemeentesubsidie:

- ouders moeten verklaren dat zij geen recht hebben op kinderopvangtoeslag;
- ouders moeten een inkomensverklaring geven over het voorgaande jaar;
- de aanbieder brengt de inkomensafhankelijke bijdrage in rekening bij de ouders;
- de aanbieder dient bij de gemeente een verzoek in tot uitbetaling van het verschil tussen wat de ouders betalen en de overeengekomen maximum uurprijs.

De Belastingdienst heeft de mogelijkheid om achteraf een verrekening te doen; dat kan de gemeente niet.

Mevrouw **Kwant** vraagt of de heer De Booij nog kan uitleggen waarom de tarieven van peuterspeelzalen hoger zijn dan van de kinderopvang.

De heer **De Booij** antwoordt dat de tarieven van peuterspeelzalen enorm verschillen. Dat heeft voor een deel te maken met de kwaliteitseisen die gesteld worden aan de VVE, maar ook met het feit dat het aantal opvanguren per dag in een kinderdagverblijf veel hoger is. Daardoor zijn de huisvestingskosten per kind voor de peuterspeelzaal hoger dan voor een kinderdagverblijf.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Drion.

Mevrouw **Drion** deelt mee dat Haarlem Effect heel tevreden is over de samenwerking met de gemeente tot nu toe. Dat geldt ook voor het overleg over de op handen zijnde veranderingen. Vanuit het perspectief van de ouders zijn er wel wat aandachtspunten. De heer De Booij geeft aan dat de kwaliteit in Haarlem behouden blijft maar volgens de onderwijsrapporten van 2015 is die in Haarlem

bijzonder hoog in vergelijking met andere gemeenten op alle gebieden. De peuterspeelzalen willen die hoge kwaliteit borgen en maken zich zorgen over eventuele vraaguitval die zou kunnen ontstaan.

Mevrouw **Zoomers** voegt eraan toe dat het financiële systeem voor ouders niet alleen ingewikkelder wordt maar dat zij ook opgave moeten doen bij de Belastingdienst. De Belastingdienst gaat uit van steeds hetzelfde aantal uren per week gedurende het hele jaar, maar voor de peuterspeelzalen ligt dat anders. De aanbieders zullen zelf de ouders goed moeten voorlichten over de aanvragen bij de Belastingdienst want niemand is gebaat bij ouders die in financiële problemen komen omdat zij kinderopvangtoeslag moeten terugbetalen. Spreekster is bang dat het risico van uitval bij de hogere inkomens bestaat, al is de verhoging maar € 0,73 cent per uur. Mensen met een laag inkomen krijgen de toeslag van de Belastingdienst uitbetaald en moeten dat geld doorsluizen naar de opvang. De vrees bestaat dat dat niet altijd zal lukken, zeker niet als gezinnen in financiële nood zitten. Daarom waren de peuterspeelzalen ook tevreden over het huidige systeem dat al deze problemen niet kent. De gemeente en de peuterspeelzalen willen weliswaar de kwaliteit hoog houden maar dat kost geld. Peuterspeelzalen mogen zelf uurtarieven vaststellen maar wat spreekster betreft mag dat niet zo leidend worden dat het gevolg is bezuinigen op de kwaliteit.

De heer **Trompetter** (AP) vraagt of de kinderopvang beschikt over medewerkers die kunnen helpen bij de aanvragen bij de Belastingdienst.

Mevrouw **Zoomers** antwoordt dat er inderdaad extra werk bij zal komen op dat punt. De peuterspeelzalen moeten ook hun administratieve systemen aanpassen aan de nieuwe omstandigheden om narigheid achteraf te voorkomen.

Mevrouw **Drion** voegt er nog één zorgpunt aan toe, namelijk de gezinnen met één verdienende ouder. Vanaf 1 januari 2018 krijgen die gezinnen de eerste twee dagdelen gesubsidieerd van de gemeente maar het derde dagdeel niet. Daar zit een deel van de verwachte vraaguitval. Tot slot gaat zij in op de aanvullende eisen. De peuterspeelzalen maken zich zorgen over die eisen omdat er nog zo veel onduidelijk is. Spreekster noemt als voorbeeld dat de speelruimte buiten volledig beschikbaar moet zijn gedurende de openingstijden van de locatie. Veel peuterspeelzalen delen buitenruimte met scholen en maken daarover afspraken. Of en hoe de inspectie daarop gaat handhaven is totaal onduidelijk. De ventilatie-eisen worden gelijkgesteld aan die voor de kinderopvang. Veel peuterspeelzalen zitten echter in schoolgebouwen. Op dit punt is zelfs nog onduidelijk wie gaat handhaven, terwijl dat per 1 april 2017 al geregeld had moeten zijn.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vraagt of het aantal kinderen met een VVE-indicatie toeneemt. Ten tweede vraagt hij hoeveel kinderen zonder VVE-indicatie niet bereikt worden.

Mevrouw **Zoomers** antwoordt dat mevrouw Winter, stedelijk VVE- en LEA-coördinator, daar veel meer vanaf weet. Er is een monitor die volgt hoe de kinderen door consultatiebureaus verwezen worden als doelgroepkind naar de peuterspeelzaal. Al die andere cijfers heeft zij niet paraat.

Mevrouw **Winter** heeft die cijfers ook niet maar zij weet wel dat het aantal kinderen met een VVE-indicatie redelijk constant is.

Mevrouw **Van IJendoorn** voegt eraan toe dat er een aantal jaar geleden een onderzoek is uitgevoerd naar het non-bereik van voorschoolse voorzieningen in Haarlem. De conclusie was dat het non-bereik in de peuterleeftijd uitzonderlijk laag is in Haarlem. Landelijk wordt het geschat op 10% maar in Haarlem slechts op 4%. In september 2017 wordt er opnieuw een landelijk onderzoek gedaan in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken.

De heer **Azannay** (GL) hoort voornamelijk minpunten. Hij vraagt zich af waarom die wet in het leven is geroepen.

Mevrouw **Zoomers** ziet het als compliment voor de gemeente Haarlem, die al heel lang investeert in voorschoolse opvang terwijl andere gemeenten veel hebben afgeschaft.

De heer **Azannay** (GL) vraagt welke aandachtspunten de organisaties zouden willen meegeven aan de raad.

Mevrouw **Zoomers** antwoordt dat uiteindelijk ook andere aanbieders de mogelijkheid krijgen om hetzelfde aan te bieden. Wat haar betreft is het heel belangrijk dat de subsidievoorwaarden het hoge kwaliteitsniveau in Haarlem ondersteunen. Zij pleit voor een subsidiekwaliteitskader.

De heer **Rutten** (VVD) gaat ervan uit dat partijen gewoon moeten voldoen aan de wet.

Mevrouw **Drion** antwoordt dat inderdaad een aantal dingen in de wet is vastgelegd maar Haarlem loopt duidelijk voor op andere gemeenten. De peuterspeelzalen willen die voorbeeldfunctie graag behouden.

Mevrouw **Zoomers** beaamt dat de wet de basis is waaraan iedereen moet voldoen. Omdat de gemeente subsidie geeft, kan zij voorwaarden toevoegen. De peuterspeelzalen pleiten ervoor om dat te doen.

Mevrouw **Dekker** (D66) vraagt of de dames nog andere oplossingen voor knelpunten kunnen meegeven.

Mevrouw **Zoomers** denkt dat het belangrijk is dat de gemeente zelf een standpunt inneemt en overlegt met de GGD over de eisen ten aanzien van buitenspeelruimte. Er komt heel veel voor rekening van de organisaties die bijvoorbeeld de ouders moeten informeren en helpen maar die ook hun eigen systemen moeten aanpassen.

De heer **Brander** (PvdA) vindt het jammer dat het echte werk van de peuterspeelzalen helemaal niet aan de orde is gekomen. Bovendien maakt hij zich zorgen over ouders met een kind met een VVE-indicatie, temeer omdat dat vaak ouders zijn die ook andere problemen het hoofd moeten bieden. Maar hij maakt zich ook zorgen over een mogelijke terugvordering van de Belastingdienst in die gevallen.

De heer **Azannay** (GL) denkt dat dit een signaal is aan de wethouder die gelukkig meeluistert.

Mevrouw **Dekker** (D66) vraagt of het altijd zo is dat kinderen met een VVE-indicatie uit gezinnen komen die in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag.

Mevrouw **Zoomers** heeft begrepen dat het de bedoeling is dat het systeem in Haarlem voor die gezinnen hetzelfde blijft en dat zij niet zelf betalen maar de rekening naar de gemeente sturen. Zij ziet echter wel een risico in de groep met een net iets hoger inkomen. Zij is ervan overtuigd dat goede voorlichting en ondersteuning zullen helpen, hoewel het ook af en toe mis zal gaan.

De voorzitter bedankt de gasten voor hun aanwezigheid en hun bijdragen en sluit de bijeenkomst.